

Revisorerna

2018-04-06

Region Västmanland

Revisorernas redogörelse för 2017 års granskningar

Med stor tillfredsställelse noterar vi även i 2017 ett stort intresse hos de granskade förvaltningarna att dra nytta av revisorernas granskningsprojekt.

Sammanfattade rapporter i detta dokument finns tillgängliga i sin helhet på regionens hemsida.

Granskningar 2017

Följande granskningar har ingått i revisionsplanen för 2017:

Granskning av delårsrapport 2017
Granskning av årsredovisning 2017
God ekonomisk hushållning 2017
Intern kontroll i administrativa system och rutiner - regionstyrelsen
Intern kontroll i administrativa system och rutiner - kostnämnden
Intern kontroll i administrativa system och rutiner - kollektivtrafiknämnden
Granskning av regionens arbete utifrån FN:s barnkonvention
Det hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbetet inom primärvården
Förstudie – regionens förebyggande arbete mot hot och våld mot anställda
Granskning av dokumenthantering och nämndadministration
Införandet av standardiserade vårdförlopp under år 2016
Granskning av kollektivtrafiken
Granskning av habiliteringsinsatser till funktionshindrade
Granskning av informationssäkerhet
Intern kontroll avseende behörigheter i ekonomisystem samt hantering av leverantörsfakturer och manuella betalningar
Intern kontroll i hantering av bisysslor
Samlad uppföljning av tidigare genomförda granskningar
Samgranskning samverkansnämnden: Granskning av implementering av beslutade politiska viljeinriktningar inom Uppsala-Örebro-regionen
Temagranskning personalförsörjning: delrapport 1 sjukfrånvaro, personal- och kompetensförsörjning, samt chefsförsörjning
Temagranskning personalförsörjning: delrapport 1 sjukfrånvaro
Temagranskning personalförsörjning: delrapport 2, personal- och kompetensförsörjning
Temagranskning personalförsörjning: delrapport 3, chefsförsörjning
Temagranskning personalförsörjning – sammanfattande rapport

I det följande redovisas en sammanfattning av bakgrund och resultat för respektive granskning.

Granskning av delårsrapport 2017

Bakgrund

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge landstingets revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som fullmäktige fastställt.

Resultat

Resultatet för perioden är 252,4 mnkr (+207,1 mnkr), vilket är 45,3 mnkr högre än samma period föregående år. Prognosen för helåret pekar mot ett resultat om 130 mnkr. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas.

Utifrån vår översiktliga granskning gör vi följande bedömning av regionens delårsrapport:

- Delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.
- Vi bedömer att regionen kommer att uppnå de av regionfullmäktige beslutade finansiella målen vid året slut.
- Vi konstaterar att uppföljning av målområdena följer fullmäktiges plan vilket för vissa av målen endast innebär årlig uppföljning. Det medför att prognos över målutfallet för flera av målen i regionsplanen inte lämnats i delårsrapporten. Det är därför inte möjligt att på ett tillförlitligt vis uttala sig kring den totala måluppfyllelsen av verksamhetsmålen.

Granskning av årsredovisning 2017

Bakgrund

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning. Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (12:2) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsboksutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomiska ställning?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl. drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning
- sammanställd redovisning

Resultat

Årets resultat är positivt och uppgår till 161,5 mnkr (168,9 mnkr föregående år). Resultatet medför en positiv avvikelse mot budget med 51,5 mnkr.

Revisorerna noterar dock att Västmanlands sjukhus redovisar ett underskott uppgående till -163 mnkr att jämföra med -113 mnkr förra året. Avvikelsen förklaras främst av höga personalkostnader. Kostnaderna för inhyrd personal har inte heller minskat i önskad omfattning. Även kostnaden för köpt högspecialiserad vård och valfrihetsvård ökade mer än budgeterat.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomiska ställning?

Vi bedömer att årsredovisningen allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Regionen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Vi bedömer att förvaltningsberättelsen innehåller den information som ska ingå enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed.

- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Vi bedömer att årets resultat är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. De finansiella målen uppnås i bokslut 2017. Vi bedömer sammantaget måluppfyllelsen avseende målen för verksamheten som delvis är förenligt med fullmäktiges mål. Totalt 10 resultatmål har bedömts ha en oförändrad utveckling trots att vissa utvecklats i negativ riktning. Vi rekommenderar att det i årsredovisningen tydligare framgår vilka övriga faktorer som beaktas vid bedömning av måluppfyllelsen.

- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Årsredovisningen är upprättad enligt god redovisningssed.

God ekonomisk hushållning

Bakgrund

Sedan 2002 har revisorerna granskat dels om regionen uppfyller kommunallagens krav på en ekonomi i balans samt god ekonomisk hushållning och dels vilka förutsättningar regionen har för att klara en ekonomi i balans under en planperiod. Granskningen omfattar planeringsprocessen, god ekonomisk hushållning och balanskravet. Kommunallagens krav på en ekonomi i balans och god ekonomisk hushållning är så viktiga att en årligen återkommande granskning av regionens förutsättningar att klara kraven har ansetts nödvändig. Revisionsfrågan har varit: Har regionen en ändamålsenlig ekonomisk styrning i syfte att upprätthålla en ekonomi i balans?

För att besvara granskningens revisionsfrågor har följande fyra kontrollfrågor varit styrande för granskningen:

- Vilka åtgärder har vidtagits med anledning av 2016 års granskning?
- Vilka resultat har uppnåtts?
- Vilken beredskap har regionen för kommande finansiella åtaganden, det vill säga ekonomi i balans på längre sikt?
- Hur beaktas vedertagna prognoser i den långsiktiga planeringen?

Resultat

De förtroendevalda revisorerna i Region Västmanland har gett PwC i uppdrag att genomföra en granskning om regionen har en ändamålsenlig ekonomisk styrning i syfte att upprätthålla en ekonomi i balans. Resultatet av granskningen kan sammanfattas enligt följande:

Vår bedömning är att regionens ekonomiska styrning i syfte att upprätthålla en ekonomi i balans i huvudsak är ändamålsenligt. Viktigt är dock att styrmodellen är förankrad och att det finns en samsyn i hela organisationen kring de resultat som måste uppnås.

I de senaste årens granskningar har det poängterats att ledarskapet är minst lika viktigt som styrmodellen, om inte viktigare. Ledarskapets betydelse för styrningen kan inte underskattas då ledarna inom Region Västmanland är bärare av den beslutade visionen, värderingarna, målen och ramarna för verksamheterna. Under 2017 har regionens arbete med ledarskap fortsatt, framförallt genom regionens ambitiösa ledar- och chefsutvecklingsprogram som vänder sig till chefer på alla nivåer. Under 2017 har några förändringar skett i ledningen för regionen, HR-direktören slutade sin anställning på hösten och har ersatts av en tillförordnad HR-direktör som ska vara kvar året ut 2018. En ny chef för kollektivtrafikförvaltningen har anställts sedan hösten 2017. Den nya hälso- och sjukvårdsdirektören som efterträdde den tidigare som gått i pension började januari 2017.

Region Västmanland redovisar ett positivt resultat om 162 mnkr 2017. Det ekonomiska resultatet 2017 motsvarar 2 procent av skatter och statsbidrag.

Verksamheterna redovisar ett underskott uppgående till 111 mnkr. Problemet med att få balans mellan ekonomi och verksamhet kvarstår därmed 2017, framförallt inom den västmanländska sjukvården. Arbetet med åtgärder för att reducera underskotten i verksamheterna har pågått under en längre tid och är en del i regionens arbete att få en god ekonomisk hushållning, har inte gett önskad effekt. Den negativa resultatavvikelsen mot

budget ökade jämfört med tidigare år och förvaltningarna fortsätter med åtgärder enligt plan och förändringsarbete för att åstadkomma balans mellan verksamheter och ekonomi.

Regionen har en god ekonomisk uppföljning och gör en bra ekonomisk analys i förvaltningsberättelsen. Vår bedömning av regionens årsredovisning är att resultatmålen avrapporteras på ett tydligt sätt. Avrapporteringen av målen sker enligt en fyragradig skala; utveckling i önskad riktning, oförändrad utveckling, utveckling i oönskad riktning eller mätning ej genomförd.

Region Västmanland har budgeterat positiva resultat 2018 – 2020 men nivåerna är för låga för att säkerställa en god ekonomisk hushållning på sikt. En förutsättning för att regionen skall uppnå de budgeterade positiva resultaten för 2018 – 2020 är att förvaltningarna klarar att genomföra sin verksamhet inom de beslutade budgetramarna. Främst med tanke på kommande utmaningar bland annat kopplat till fastighetsinvesteringar.

Region Västmanland upplevs inte ha den beredskap som krävs för de kommande finansiella åtagandena vilket är något som gäller för hela landstings- och regionsektorn. Dock finns en medvetenhet om att det krävs och kommer att krävas omfattande åtgärder och strukturerat arbete för att säkerställa en ekonomi i balans på längre sikt.

Vår bedömning är att regionen har ett väl fungerande arbetssätt gällande omvärldsanalys och vedertagna prognoser i och med sitt samarbete med SKL och de övriga landstingen och regionerna. Den framtida utvecklingen för regionen finns med i olika styrdokument, men det skulle kunna utvecklas och fördjupas.

De riskfaktorer som även fortsättningsvis kommer att påverka regionens möjligheter att nå en ekonomi i balans är:

- Den demografiska utvecklingen
- Den medicinska och tekniska utvecklingen
- Ny lagstiftning
- Skatteunderlagets utveckling
- Kostnadsutvecklingen främst inom hälso och sjukvård
- Personalförsörjning
- Hur framgångsrika förvaltningarna är att genomföra de effektiviseringar och prioriteringar som beslutats bland annat i åtgärdsplanerna
- Utveckling av nya kompetenser, rätt kompetens på rätt plats
- Investeringsvolymen
- Pensionerna
- Utvecklingen inom kollektivtrafiken

Den medicintekniska utvecklingen går idag oerhört fort och det är viktigt att regionen är uppdaterat på den senaste utvecklingen. Ett ständigt effektiviseringsarbete är nödvändigt för att klara anpassningar till den medicinska och tekniska utvecklingen. Investeringsutgifterna för medicinskt teknisk utrustning uppgick 2017 till drygt 72,4 miljoner kronor. Region Västmanland står inför stora investeringar framöver, dels löpande investeringar i byggnader samt ny sjukvårdsbyggnad i Sala som beräknas vara klart 2021. Regionfullmäktige beslutade i februari 2018 att bygga ett nytt akutsjukhus i Västerås som ska vara i drift tidigast 2023, genom att anta Lokalförsörjningsplan för Västmanlands sjukhus Västerås.

Intern kontroll i administrativa system och rutiner – regionstyrelsen

Bakgrund

På uppdrag av regionens revisorer har PwC sedan 2001 granskat den interna kontrollen i ett antal administrativa system och rutiner. Syftet med granskningen är att ge svar på om Regionstyrelsen och dess förvaltningar har en tillräcklig intern kontroll. Tillförlitligheten och säkerheten i några administrativa rutiner skall bedömas.

Årets granskning har omfattat dels en uppföljning av områden där brister noterats tidigare år, dels ett antal nya granskningsområden. De områden som har följts upp är: löner, löpande bokföring (rättelser av verifikat), anläggningsredovisning och hantering av nycklar och kort. De granskningsområden som är nya för året är följande: kontanthantering hantering av leverantörsregister/-utbetalningar och inköpssystemet.

Resultat

Vår sammanfattande bedömning är att regionstyrelsen och dess förvaltningar inte fullt ut har vidtagit tillräckliga åtgärder för de områden där brister noterats tidigare år. Följande brister återstår:

- När det gäller löner visar resultatet av granskningen inte på någon förbättring jämfört med föregående år utan bedömningen ej helt godkänd kvarstår på alla kontrollmål som följdes upp.
- Resultatet av granskningen avseende rättelser av verifikat visar på en viss förbättring inom Verksamhets- och ledningsstöd men inte tillräckligt för att erhålla bedömningen godkänt. Inom Regionstyrelsen har ingen förbättring skett och bedömningen ej godkänd kvarstår därmed.
- Resultatet av granskningen visar på att tillräckliga åtgärder endast vidtagits för två av sju lämnade rekommendationer. Två av rekommendationerna har till viss del åtgärdats och för tre rekommendationer har inga åtgärder vidtagits alls.
- Uppföljningen av nycklar och kort visar på en förbättring gentemot 2014 för samtliga granskade enheter. Ett antal brister återstår dock, främst vid Skinnskattebergs vårdcentral där alla har tillgång till nyckelskåpet och ingen inventering av nycklar har gjorts sedan 2015. Vid Drift Västerås uppges att det på 80-talet lämnades ut över 500 nycklar utan någon form av register och kvittens. Dessa nycklar går därmed inte att spåra.

Vår bedömning när det gäller de nya granskningsområdena är följande:

- Utifrån genomförd granskning gör vi bedömningen att den interna kontrollen avseende kontanthantering delvis är tillräcklig. Bedömningen grundar sig på det finns dokumenterade riktlinjer/rutiner för kontant försäljningsverksamhet och kassaavstämning sker och dokumenteras enligt gällande rutiner. Däremot bör förvaringen av kontanta medel på enheterna stärkas.

- Utifrån genomförd granskning gör vi bedömningen att den interna kontrollen delvis är tillräcklig gällande hantering av leverantörsregister/-utbetalningar. Regionens leverantörsregister bedöms inte vara fullständigt och aktuellt, och det saknas rutiner för systematisk genomgång av leverantörsregistret. Däremot bedöms det finnas rutiner för löpande seriositetskontroll för leverantörsutbetalningar. I analysen noterades även att det förekommer ett stort antal leverantörer som endast haft en transaktion under året, samt ett stort antal leverantörer där inköp gjorts under 10 000 kr under granskningsperioden. Detta kan vara en indikation på att många småinköp görs. Enligt regionens riktlinjer ska beställningar göras från avtalat sortiment hos avtalade leverantörer

Vi förutsätter att regionstyrelsen vidtar tillräckliga åtgärder för att komma tillrätta med noterade brister.

Intern kontroll i administrativa system och rutiner – kostnämnden

Bakgrund

På uppdrag av landstingets revisorer har PwC sedan 2001 granskat den interna kontrollen i ett antal administrativa system och rutiner. Syftet med granskningen är att ge svar på om Kostnämnden har en tillräcklig intern kontroll. Tillförlitligheten och säkerheten i några administrativa rutiner skall bedömas. Årets granskning har omfattat en uppföljning av områden där brister noterats tidigare år. De områden som har följts upp är: nycklar/kort. Det granskningsområde som är nytt för året är följande: leverantörsregister/-utbetalningar.

Resultat

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att Kostnämnden i allt väsentligt har en tillräcklig internkontroll inom granskade områden. Bedömningen grundar sig på följande iakttagelser:

- Nämnden har vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa en säker kort- och nyckelhantering.
- Avseende hantering av leverantörsregister/-utbetalningar noterades inga avvikelser avseende utbetalningar till t.ex. bluffföretag.
- Enligt regionens inköpsriktlinjer ska beställningar göras från avtalat sortiment hos avtalade leverantörer. Regionens beställningssystem/e-handel ska användas i så stor utsträckning som möjligt. Däremot visar vår analys, som omfattar hela regionen, att det finns ett stort antal leverantörer som endast haft en transaktion under året, samt ett stort antal leverantörer där inköp gjorts under 10 000 kr. Detta skulle kunna vara en indikation på att det görs många småinköp och att inköpsriktlinjerna inte följs fullt ut.

Intern kontroll i administrativa system och rutiner - kollektivtrafiknämnden

Bakgrund

På uppdrag av landstingets revisorer har PwC sedan 2001 granskat den interna kontrollen i ett antal administrativa system och rutiner. I granskningen 2017 har Kollektivtrafiknämnden för första gången inkluderats i granskningen. Syftet med granskningen är att ge svar på om Kollektivtrafiknämnden har en tillräcklig intern kontroll. Tillförlitligheten och säkerheten i några administrativa rutiner skall bedömas.

Årets granskning har omfattat följande områden: kundfakturerings (intäktsprocessen) och leverantörsregister/-utbetalningar. Eftersom det är första året som granskningen omfattar Kollektivtrafiknämnden finns inga tidigare noterade brister att följa upp.

Resultat

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att Kollektivtrafiknämnden i allt väsentligt har en tillräcklig internkontroll inom granskade områden. Följande iakttagelser har gjorts:

- Avseende kundfakturerings bedöms det finnas tydliga rutiner och kontroller som säkerställer att alla externa intäkter faktureras, dock finns det luckor i de dokumenterade rutinbeskrivningarna som behöver åtgärdas. Enligt uppgift kommer uppdatering att ske under 2018.
- Avseende hantering av leverantörsregister/-utbetalningar noterades inga avvikelser avseende utbetalningar till t.ex. bluffföretag.
- Enligt regionens inköpsriktlinjer ska beställningar göras från avtalat sortiment hos avtalade leverantörer och att regionens beställningssystem/e-handel ska användas i så stor utsträckning som möjligt. Däremot visar vår analys, som omfattar hela regionen, att det finns ett stort antal leverantörer som endast haft en transaktion under året, samt ett stort antal leverantörer där inköp gjorts under 10 000 kr. Detta skulle kunna vara en indikation på att det görs många småinköp och att inköpsriktlinjerna inte följs fullt ut.

Granskning av regionens arbete utifrån FN:s barnkonvention

Bakgrund

Revisorerna i Region Västmanland har givit PwC i uppdrag att genomföra en granskning utifrån barnkonventionen där revisionsfrågan är följande: Är regionstyrelsens styrning och uppföljning avseende barnkonventionen ändamålsenlig och säkerställs att barnkonventionen beaktas och tillämpas?

Resultat

Efter genomförd granskning är vår övergripande bedömning att regionstyrelsen delvis har en ändamålsenlig styrning och uppföljning och att det delvis säkerställs att barnkonventionen beaktas och tillämpas. Vi gör bedömningen att det finns flera positiva aspekter i hur regionstyrelsen har tagit sig an frågan, exempelvis genom förekomsten av aktuella och relevanta styrdokument, utbildning av ett stort antal barnrättspiloter inom organisationen och arbetet med att årligen upprätta en barnbokslut. De brister som har noterats kan framförallt härledas till bristande implementering i organisationens olika delar. Sammantaget är det viktigaste medskicket från granskningens resultat att åtgärder behövs för att säkerställa att barnkonventionen får genomslag i alla delar av organisationen.

I tabellen nedan återfinns vår bedömning för respektive kontrollmål.

Kontrollmål	Kommentar
<i>Finns en tydlig styrning som säkerställer att barnkonventionen beaktas?</i>	Delvis uppfyllt
<i>Finns det tydliga mål och styrdokument för regionens verksamhet, som tar fasta på barnkonventionens artiklar?</i>	Uppfyllt
<i>Finns former för hur barnets bästa tillvaratas i arbets- och beslutsprocesser?</i>	Delvis uppfyllt
<i>Vilken kännedom finns om barnkonventionen och har någon utbildning skett i ämnet?</i>	Delvis uppfyllt
<i>Finns former för dialog och inflytande för barn och ungdomar?</i>	Delvis uppfyllt
<i>Vilken uppföljning och utvärdering finns på området?</i>	Delvis uppfyllt

Det hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbetet inom primärvården

Bakgrund

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Västmanland genomfört en granskning av det hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbetet inom primärvården. Syftet är att granska primärvårdens förutsättningar att arbeta med hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser och därmed möjligheten att genomföra satsningar inom det förebyggande arbetet. Denna granskning ska besvara revisionsfrågan om styrningen och uppföljningen av primärvården är ändamålsenlig utifrån fullmäktiges målsättning avseende en god och jämlik hälsa hos invånarna i Västmanland.

Resultat

Vi bedömer att regionstyrelsens styrning och uppföljning av primärvården delvis är ändamålsenlig utifrån fullmäktiges målsättning avseende en god och jämlik hälsa hos invånarna i Västmanland. Det finns många delar som fungerar bra medan vi i vår granskning även funnit utvecklingsområden för regionstyrelsen att ta fasta på.

Vi grundar vår bedömning på att det finns en tydlig styrning och uppföljning av primärvården som sker inom ramen för Vårdval Västmanland. Genom hälsosamtal för 50-åringar samt hälsosamtal utifrån Hälsobladet skapas förutsättningar för att upptäcka ohälsa. Länets Hälsocenter ger goda förutsättningar för att arbeta hälsofrämjande. Det pågår ett arbete med hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser inom primärvården. Granskningen visar samtidigt på att det saknas en systematisk kartläggning och analys inom primärvården för att rikta insatser till grupper med störst behov. Länets vårdcentraler arbetar i varierande utsträckning med hälsosamtal med stöd av Hälsobladet samt rådgivande samtal avseende tobak, alkohol, fysisk aktivitet och matvanor. Vår bedömning grundas i övrigt på den avstämning av kontrollmål som gjorts.

Med utgångspunkt från de iakttagelser och bedömningar som har framkommit i granskningen lämnar vi följande rekommendationer:

- Av genomförd granskning framgår att det saknas en systematisk kartläggning och analys inom primärvården för att rikta insatser till patienter som är i behov av hälsofrämjande åtgärder/insatser. Vi menar att befolkningsundersökningar i större utsträckning borde kunna användas för att primärvården genom riktade insatser kunna reducera ojämlikheten i ohälsa
- Hälsobladet används som ett underlag för att genom hälsosamtal identifiera ohälsa. Av granskningen framgår att detta verktyg i varierande utsträckning används som screeningsverktyg och att en konsekvent och systematisk användning skapar förutsättningar för ett mer ändamålsenligt arbete att upptäcka patienter som är i behov av hälsofrämjande åtgärder/insatser.
- Av granskningen framgår att länets Hälsocenter kan användas mer frekvent och att patienter i större utsträckning kan hänvisas dit från primärvården. Hälsocenter har bättre förutsättningar att erbjuda gruppbaseade insatser än den enskilda vårdcentralen.

Förstudie – regionens förebyggande arbete mot hot och våld mot anställda

Bakgrund

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Västmanland genomfört en förstudie avseende regionens förebyggande arbete mot hot och våld mot anställda. Syftet med förstudien är att ta fram ett underlag till de förtroendevalda revisorerna för ställningstagande om en fördjupad granskning på området ska genomföras. En förstudie kan betraktas som en fördjupad riskanalys. Förstudien har fokuserat på att kartlägga förekomsten av hot och våld mot anställda, vilka styrdokument som finns på området samt att beskriva det förebyggande arbetet. Förstudien har avgränsats till hot och våld mot anställda i vårdmiljöer (Västmanlands sjukhus) samt i kollektivtrafiken (AB Västerås Lokaltrafik).

Resultat

Förstudien visar att det förekommer hot och våld inom Region Västmanland och att det är en stor skillnad mellan i dag och hur det såg ut för fem år sedan. Andelen våldssituationer har ökat under de senaste åren. Mellan år 2012 och 2016 ökade antalet anmälda våldssituationer med cirka 124 procent inom Region Västmanland. Det är framför allt akutmottagningen, medicinska akutmottagningarna och avdelning 93 (psykiatrisk intensivvårdsavdelning) där hot och våld förekommer. Inom AB Västerås Lokaltrafik har de verbala hoten riktade mot förarna ökat under de två senaste åren.

Vidare visar förstudien att det finns en regiongemensam policy, regiongemensamma riktlinjer samt regiongemensamma instruktioner för hur säkerhets- och trygghetsarbetet ska bedrivas. Det noteras att styrdokumentet inte är helt uppdaterade och att de till delar är svåra att överblicka. Enligt regionens säkerhetsstrateg ska riktlinjerna och instruktionerna revideras under år 2018. Varje avdelning och enhet har egna lokala rutiner och instruktioner för det förebyggande arbetet och för hur uppkomna situationer ska hanteras. AB Västerås Lokaltrafik följer inte de regiongemensamma styrdokumentet som finns kring hot och våld, utan de har en egen kris- och katastrofplan som de följer.

Slutligen visar förstudien att det finns en systematisk säkerhetsorganisation inom Region Västmanland. Det förebyggande arbetet bedrivs på olika nivåer inom Region Västmanland. Utbildningsinsatser lyfts fram som en viktig del i det förebyggande arbetet inom både Västmanlands sjukhus och AB Västerås Lokaltrafik. Inom Västmanlands sjukhus är även tillträdes- och skalskyddet en viktig del i det förebyggande arbetet.

Vår rekommendation utifrån förstudiens resultat är att genomföra en fördjupad granskning av regionens förebyggande arbete mot hot och våld mot anställda samt hanteringen av uppkomna hot- och våldssituationer. Rekommendationen grundar sig i att frågan om hot och våld är aktuell, särskilt inom en del av verksamheterna inom Västmanlands sjukhus, med anledning av utvecklingen och förekomsten av hot- och våldssituationer. Att det finns regiongemensamma styrdokument för det förebyggande arbetet är en god grund, men det krävs även att dessa efterlevs och att det på verksamhets- och enhetsnivå bedrivs ett förebyggande arbete samt att det finns instruktioner och utbildning för hur uppkomna situationer ska hanteras.

Granskning av dokumenthantering och nämndadministration

Bakgrund

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna genomfört en granskning av Region Västmanlands dokumenthantering. Denna granskning syftar till att bedöma om styrelsens och nämndernas hantering av allmänna handlingar är ändamålsenlig.

Resultat

Efter genomförd granskning är vår sammantagna revisionella bedömning att styrelsens och nämndernas hantering av allmänna handlingar i flera avseenden är välfungerande men inte helt ändamålsenlig i alla delar.

Bedömningen grundar sig på respektive kontrollmål som redovisas nedan. I rapporten framgår en mer utförlig motivering till bedömningarna för respektive kontrollmål samt de iakttagelser som ligger till grund för dessa.

Kontrollmål	Bedömning	Motivering
Det finns ändamålsenliga styrdokument och rutiner för registrering och diarieföring av allmänna handlingar som inkommer och/eller upprättas hos regionen.	<i>Vi bedömer att kontrollmålet är uppfyllt.</i>	De styrdokument som enligt lag erfordras är upprättade och uppdaterade. I övrigt finns ett antal rutiner och vägledande dokument gällande registrering och diarieföring av allmänna handlingar.
Styrdokument och rutiner för registrering och diarieföring av allmänna handlingar som inkommer och/eller upprättas hos regionen efterlevs.	<i>Vi bedömer att kontrollmålet är delvis uppfyllt.</i>	De upprättade styrdokumenterna och rutinerna efterlevs i stor utsträckning. Hanteringen av digitala sekretessuppgifter bör ses över så att det finns ett enhetligt och rättssäkert arbetssätt.
Nämnderna lever upp till förvaltningslagens intentioner kring service och tillgänglighet.	<i>Vi bedömer att kontrollmålet är uppfyllt.</i>	Det finns en struktur för diarieföring vilket underlättar för allmänheten att ta del av allmänna handlingar. Stickprovet påvisade inga omständigheter som kan vara försvårande för allmänhetens insyn.

Styrdokument och rutiner samt lagstiftning för utlämnande av allmänna handlingar efterlevs.	<i>Vi bedömer att kontrollmålet är delvis uppfyllt.</i>	Stickprovet visade att utlämnande av allmän handling till stora delar sker skyndsamt och korrekt. Svar erhöles dock inte alltid och i ett fall efterfrågades frågeställarens tillhörighet.
Det finns en tydlig roll- och ansvarsfördelning inom förvaltningsorganisationen avseende registrering och diarieföring av regionens allmänna handlingar.	<i>Vi bedömer att kontrollmålet är uppfyllt.</i>	Det finns en tydlig roll och ansvarsfördelning dokumenterad, vilket även styrks av intervjuobjekten. Den otydlighet som vissa uttryckte som föranleder en del dubbelarbete bedöms inte vara av sådan vikt att handlingar riskerar att inte registreras.
Berörda tjänstemän inom förvaltningsorganisationen har givits tillräckliga förutsättningar för att efterleva gällande styrdokument och rutiner för registrering och diarieföring av allmänna handlingar.	<i>Vi bedömer att kontrollmålet är uppfyllt.</i>	Bedömningen grundar sig i att det finns en omfattande dokumentation av rutiner och arbetssätt som möjliggör efterlevnad av registrering och diarieföring. Det finns även stödfunktioner att fråga vid osäkerhet angående diarieföring.
Det finns en systematisk uppföljning och kontroll av regionens registrering och diarieföring.	<i>Vi bedömer att kontrollmålet är delvis uppfyllt.</i>	Förvaltningen har en systematisk uppföljning och kontroll av regionens registrering och diarieföring. Arkivmyndigheten bedöms ha varit passiv i sitt tillsynsansvar.

Införandet av standardiserade vårdförlopp under år 2016

Bakgrund

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Västmanland granskat hur arbetet fortskridit med introduktion och implementering av standardiserade vårdförlopp (SVF). Syftet med satsningen är i korthet att förkorta tiden mellan välgrundad misstanke om cancer till start av första behandling.

Resultat

Efter genomförd granskning är vår sammantagna revisionella bedömning att regionstyrelsen i allt väsentlig på ett ändamålsenligt sätt arbetat med introducering och implementering av standardiserade vårdförlopp i cancersjukvården under 2016 givet de direkta och förutsättningar som funnits.

Inriktningen på granskningsinsatsen och de bedömningar som tillsammans bildar underlag för den övergripande bedömningen av revisionsfrågan följer nedan.

Kontrollfrågor	Bedömning och motivering
Har SVF som introducerades under 2015 nu implementerats inom berörda verksamheter?	Till övervägande del Implementeringsarbetet av de 5 SVF som introducerades under år 2015 fortskrider i allt väsentligt enligt plan. Region Västmanland ligger i flera avseenden i framkant avseende arbetet med att skapa en gemensam struktur för hanteringen av SVF. Här vill vi särskilt lyfta fram arbetet som genomförts med att säkra tillförlitligheten till den in- och utdata som ligger till grund för de ledtidsmätningar som nu görs. Att ledtidsdatan kan följas i systemet för uppföljning DUVA ger även förutsättning för att ta fram underlag på flera nivåer, vilket även möjliggör för ett mer riktat stöd.
Har introduktionen av de ytterligare 13 SVF genomförts enligt fastställd plan?	Till övervägande del Vårdförloppen som introducerades under år 2016 fortskrider i flera avseenden enligt plan. Patienter har genomgått och avslutat SVF inom samtliga vårdförlopp som införts under perioden. Samtidigt är det i nuläget svårt att få en samlad bild av ledtiderna för samtliga vårdförlopp och i vilken utsträckning man når önskvärda ledtidnivåer. I Region Västmanland är det framförallt kopplat till att antalet patienter för flera vårdförlopp är så pass få. Det i sig gör det svårt att ur ett revisionellt perspektiv att bedöma om implementeringsarbetet som nu bedrivs är tillräckligt för

att nå önskvärda ledtidnivåer inom projektperioden för de vårdförlopp som introducerades under år 2015 och 2016.

Har resultat av arbetet och införande av vårdförloppen redovisats i enlighet med de direktiv som finns?

Uppfyllt

Redovisning har skett i enlighet med direktiven. Handlingsplaner har upprättats och regionen har lämnat in rapporter som samordnats via RCC Uppsala-Örebro om hur de arbetat under året med införandet. Rapporteringen har uppfyllt de krav som ställts och regionen har därmed fått ta del av tillgängliga stimulansmedel för det arbete som genomförts.

Har rekommendationerna från granskningen 2015 beaktats i det fortsatta arbetet med SVF?

Till övervägande del

Några tydligare delmål för att nå önskvärda väntetider, givet nuvarande ledtidnivåer har inte fastställts. Här har man istället valt att tillämpa och följa upp genomförandet av prioriterade aktiviteter. I sammanhanget är det inte fel utan mer ett annat sätt att närma sig frågan om hur projektet drivs framåt och slutligen ger förutsättningar för att nå uppsatta målnivåer.

Ingen samlad riskanalys har upprättats för att underlätta möjligheten till att göra väl underbyggda prioriteringar samt hänföra eventuella åtgärder och aktiviteter till rätt nivå. Samtidigt finns ett strukturerat arbetssätt för att uppmärksamma och diskutera risker kopplat till arbetet med SVF. Positivt är till exempel att en plan och tänkt arbetssätt efter avslutat projekt påbörjats.

Utifrån de bedömningar som gjorts av ställda kontrollfrågor och av granskningens övergripande revisionella bedömning lämnar vi följande rekommendationer till regionstyrelsen:

- Att aktivt följa hur arbetet fortskrider med att säkra och tydliggöra hur den fortsatta utredningsprocessen ska se ut och stödjas efter avslutat projekt.

Granskning av kollektivtrafiken

Bakgrund

PwC har på uppdrag av Region Västmanlands förtroendevalda revisorer granskat kollektivtrafiken. Granskningsobjekt är regionstyrelsen samt kollektivtrafiknämnden. Följande revisionsfråga ska besvaras: *Bedriver regionen ett ändamålsenligt arbete med kollektivtrafik i enlighet med fullmäktiges beslutade mål?*

Resultat

Vår samlade revisionella bedömning är att regionen bedriver ett i huvudsak ändamålsenligt arbete med kollektivtrafik, i enlighet med fullmäktiges mål.

Vi grundar vår bedömning på följande kontrollmål:

Finns en ändamålsenlig styrning och vidtas åtgärder för att nå ett ökat resande med kollektivtrafik?

Kontrollmålet bedöms vara uppfyllt.

Vi grundar vår bedömning på att det finns en tydlig styrning avseende de övergripande målen om ett ökat resande. Vi noterar att det finns en förhållandevis stor mängd styrdokument och mål, och att målen i viss mån står i konflikt med varandra (för ytterligare diskussion om detta se avsnitt 4.4). Sammantaget bedöms dock målen ha brutits ned på ett tydligt sätt i organisationen, och det finns underlag och strategier för hur dessa ska uppnås. Vi noterar vidare att regionens måluppfyllelse sammantaget är god, och att mål upplevs realistiska i förhållande till tilldelade resurser.

Följs vidtagna åtgärder upp och sker en ändamålsenlig uppföljning av hur kollektivtrafiken utvecklas?

Kontrollmålet följs vidtagna åtgärder upp bedöms vara delvis uppfyllt.

Kontrollmålet sker en ändamålsenlig uppföljning av hur kollektivtrafiken utvecklas bedöms vara uppfyllt.

Vi grundar våra bedömningar på att uppföljning sammantaget sker i den omfattning som framgår av regionens egna dokument. Vi bedömer vidare att det finns en utvecklad uppföljning och ett samlat grepp om utvecklingen av kollektivtrafiken på sikt.

Vi noterar dock att uppföljning av mål samt aktiviteter/åtgärder inte alltid skett. Vi noterar vidare att uppföljningen i viss mån är "sparsam", särskilt i årsredovisning och delårsrapporter, samt att vissa indikatorer från trafikförsörjningsprogrammet är svåra att följa upp, och att underlag för bedömning av dessa är sparsamt.

Är taxesystemet utformat på ett ändamålsenligt sätt?

Kontrollmålet bedöms vara delvis uppfyllt.

Vi grundar vår bedömning på att det finns styrprinciper för prissättning, och att dessa sammantaget följs. Rådande taxesystem bedöms dock inte helt ändamålsenligt utifrån regionens övergripande mål. Vi noterar dock att regionen i flera fall inte har rådighet över prissättning, vilket begränsar möjligheten att inarbeta taxesystemet i den övergripande målstrukturen.

Hur hanteras eventuella målkonflikter som kan uppstå mellan de olika målen i det regionala trafikförsörjningsprogrammet för kollektivtrafik?

Kontrollmålet bedöms vara uppfyllt.

Kontrollmålet avseende hur eventuella målkonflikter hanteras bedöms vara uppfyllt. Vi grundar vår bedömning på att medvetenhet och diskussion kring målkonflikter finns, och framgår i regionens dokument, framförallt avseende ekonomiska frågor. Vi bedömer också att detta fått genomslag i regionens mål- och resurssatsning.

Tas hänsyn till resenärernas och medborgarnas synpunkter/nytta i beslutsfattandet?

Kontrollmålet bedöms vara uppfyllt.

Vi grundar vår bedömning på att det förekommer insatser på olika nivåer för att inhämta resenärer och medborgares synpunkter och i den mån det är möjligt anpassa trafiken. Vi noterar regionens goda utveckling avseende kundnöjdhet.

Finns fungerande forum för dialog och samverkan med andra aktörer?

Kontrollmålet bedöms vara uppfyllt.

Vi grundar vår bedömning på att systematisk dialog sker med relevanta aktörer, och att de olika dialog- och samverkansformerna som finns även har utvecklats i närtid.

Rekommendationer

- Vi rekommenderar att uppföljning av mål, indikatorer och målnivåer i årsredovisning, delårsrapporter samt av det regionala trafikförsörjningsprogrammet tydliggörs, så att uppföljningen blir mer transparent.
- Vi noterar att rådande taxesystem inte är helt ändamålsenligt utifrån regionens övergripande mål. Vi ser positivt på det utvecklingsarbete som pågår inom sälj- och marknadsområdet, samt avseende prissättning i förhållande till kommunerna, och rekommenderar att detta fortsätter. Vi vill särskilt understryka vikten av att taxesystemet har en tydlig koppling till övriga mål.

Granskning av habiliteringsinsatser till funktionshindrade

Bakgrund

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Västmanland genomfört en granskning av om regionstyrelsen säkerställer att utredning, stöd och behandling till funktionshindrade bedrivs ändamålsenligt med en tillräcklig intern kontroll. Syftet är att bedöma om habiliteringsinsatser till funktionshindrade bedrivs ändamålsenligt med en tillräcklig intern kontroll. Granskningens fokus har varit målgruppen personer med autismspektrumstörning med normalbegåvning.

Resultat

Utifrån granskningens syfte och resultat är vår sammanfattande bedömning att det finns utvecklingsområden för att säkerställa att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och med tillräcklig intern kontroll. Vi bedömer att regionstyrelsen i huvudsak har säkerställt en ändamålsenlig organisation men att styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten är bristande. Avsaknaden av mål för habiliteringen skapar otydligheter i såväl den övergripande som verksamhetsnära styrningen och uppföljningen av utredning, stöd och behandling till funktionshindrade.

Vår bedömning grundas i övrigt på den avstämning av kontrollmål som gjorts.

Kontrollmål	Bedömning
Är ansvarsfördelningen inom Region Västmanland tydlig för målgruppen?	I begränsad utsträckning På en övergripande nivå är det tydligt vem som gör vad, dvs primärvård och psykiatri ansvarar för behandling medan habiliteringscentrum ansvarar för "habilitering". Av granskningen framgår dock att otydligheter kring ansvarsgränser uppstår i enskilda patientärenden när det finns en tilläggsproblematik och att brister i samverkan med vuxenpsykiatri och primärvården kan medföra att den enskildes rätt till insatser åsidosätts.
Sker det en tillräcklig samverkan med primärvård och psykiatri?	Till övervägande del Det finns upprättade samverkansdokument mellan Habiliteringscentrum och primärvård/psykiatri. Dokumenten revideras med jämna mellanrum. Det finns forum på övergripande nivå för samverkan mellan verksamheterna. Vi bedömer att det finns behov av att skapa arbetsformer inom förvaltningen i syfte att inte bara tydliggöra, utan förankra, gräns-

snitt och ansvarsfördelning.

Finns det en tillräcklig styrning och uppföljning av Habiliteringscentrums arbete med utredning, stöd och behandling?

Inte

Granskningen visar att styrelsen inte har brutit ned fullmäktiges mål till styrande verksamhetsmål för habiliteringen. Vi bedömer att det till följd av detta saknas en tydlig inriktning och ambitionsnivå för verksamheten.

Är återrapportering till regionstyrelsen tillräcklig?

I begränsad utsträckning

Styrelsen erhåller rapportering avseende ekonomi genom delårs- och årsrapportering.

Avsaknaden av mål får konsekvenser för regionstyrelsens uppföljning och återrapportering om verksamheten.

Upprättas det en samordnad individuell plan (SIP) för målgruppen vid behov?

I begränsad utsträckning

Av granskningen framgår att det förekommer att patienters behov av samverkan tillgodoses genom olika direktkontakter utan att en samordnad individuell plan upprättas. Enligt vår bedömning riskeras därav patienternas delaktighet i planering samtidigt som utebliven dokumentation kan försvåra för uppföljning. Det har inte gjorts några analyser av huruvida det finns patienter som har behov men som inte blir föremål för SIP.

Tas synpunkter från patienter och anhöriga tillvara i verksamhetens förbättringsarbeten?

Till övervägande del

Enligt vår bedömning arbetar verksamheten aktivt för verksamhetsutveckling ur ett patientcentrerat perspektiv. Det yttrar sig i erfarenhetsutbyten med olika intresseorganisationer och via relevanta nätverksträffar. Vidare upplevs att verksam personal är en nära länk till patienterna som fångar signaler i verksamheten om potentiella förbättringar, vilka tillvaratas genom arbetsplatsträffar och har exempelvis lett till förändrade strukturer för insatser. Vi bedömer dock regionstyrelsen bör för att tydliggöra metoder och vägar för patienter och anhöriga att lämna synpunkter samt att utveckla en rutiner för hur de ska användas i verksamhetsutvecklingen

Granskning av informationssäkerhet

Bakgrund

PwC har på uppdrag av Region Västmanlands förtroendevalda revisorer granskat regionen informationssäkerhet. Den övergripande revisionsfrågan har varit: Har regionstyrelsen på övergripande nivå ett ändamålsenligt arbete med informationssäkerhet?

Resultat

Efter genomförd granskning bedömer vi att regionstyrelsen till viss del har uppfyllt kontrollmålen. Sammantaget bedöms regionen aktivt arbeta med informationssäkerhet, men att förbättringsmöjligheter finns för att nå ett fullt ut tillfredsställande och ändamålsenligt arbete. Därtill bör regionstyrelsen följa de rekommendationer som läggs fram i rapporten för att säkerställa ett fortsatt effektivt arbete inom regionen.

Det har identifierats att regionen brister i implementeringen av styrande dokumentation och riktlinjer. I granskningen har det även framkommit att regionen saknar en tidsplan för implementering för införandet av ett informationssäkerhetsarbete i enlighet med ISO 27001. En informationsklassning har genomförts för att säkerställa rätt nivå av säkerhet. Däremot framkommer det ingen dokumenterad riktlinje för implementering av informationsklassning. En förteckning på genomförda riskanalyser har tillhandahållits, vilket styrker regionens aktiva arbete inom området. Däremot framhölls det en osäkerhet kring uppföljning och säkerhetsställande av dessa riskanalyser och dess implementering. I regionens arbete för att öka medvetenheten kring informationssäkerheten ute i verksamheten genomförs olika aktiviteter, så som obligatoriska kurser. Det har framkommit att uppföljning sker, men detta har däremot inte kunnat styrkas i en systematisk genomförandeplan.

Rekommendationer

Utifrån våra iakttagelser bör nämnas att många åtgärder redan identifierats och eventuellt påbörjats av regionen avseende de utvecklingsområden som uppmärksammats i granskningen. Beaktat detta rekommenderar vi regionstyrelsen att uppmärksamma följande i kommande arbete gällande informationssäkerhet:

- För att uppnå certifieringsbarhet bör Region Västmanland i högre utsträckning ansluta till åtgärdsmålen definierade i ISO 27001. Granskningen har identifierat brister inom exempelvis; personalsäkerhet och styrning av all information inom regionen.
- Identifiera och definiera mätbara mål för samtliga åtgärds mål i syfte att följa upp dessa kontinuerligt. Därtill bör regionen slutföra omsättningen av principerna beskrivna i informationssäkerhetspolicyn till riktlinjer.
- Säkerställ att informationssäkerhetspolicyn ses över och revideras med lämpliga intervall samt att riktlinjerna följs upp med regelbundenhet. Dessutom bör riktlinjerna revideras så att det tydligt framgår ansvarig för vidare uppdatering.

- Specificera i den kommande verksamhetsplanen de aktiviteter som ska genomföras i syfte att främja en god säkerhetskultur. Regionen bör även genomföra systematiska uppföljningar av utbildningsverksamheten.
- Inför systematisk dokumentation av vilka informationssäkerhetsåtgärder som tillämpats i verksamheten
- Inför kriterier för när en incident ska klassas som en större incident.
- Med hänsyn till ny lagstiftning inom säkerhetsskydd bör Region Västmanland genomföra en djupare analys av regionens kritiska informationstillgångar för rikets säkerhet. Därtill bör regionen i metoden för informationsklassning införa en analys av om det förekommer uppgifter av betydelse för rikets säkerhet eller skyddet mot terrorism.
- Vi rekommenderar att krisberedskapssamordnaren specificerar vilka system som behövs vid en allvarlig eller extraordinär händelse samt att klassningen överensstämmer med rådande behov.

Intern kontroll avseende behörigheter i ekonomisystem samt hantering av leverantörsfakturer och manuella betalningar

Bakgrund

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Västmanland genomfört en granskning av regionens interna kontroll avseende behörigheter i ekonomisystem samt hantering av leverantörsfakturer och manuella betalningar.

Resultat

Efter genomförd granskning gör vi bedömningen att regionstyrelsen till viss del har en tillfredställande intern kontroll avseende behörigheter i ekonomisystem samt hantering av leverantörsfakturer och manuella betalningar. Till stora delar ser hanteringen bra ut, men bland de brister vi funnit kan följande iakttagelser nämnas:

- Granskningen visar att det finns vissa kontroller för när behörigheter ska avslutas, däremot finns en risk att behörighetsnivån inte förändras löpande under året om en person byter roll internt.
- Verifieringen visar att på en stor skillnad avseende följsamheten av rutiner mellan kontona personalrepresentation och representation, som kontrolleras manuellt av Ekonomiservice, samt resor och kurs- och konferenskostnader som inte kontrolleras manuellt. Avseende resor saknar 15 av de 20 kontrollerade verifikationer ett angivet syfte som styrker ett nära samband med verksamheten.

Vi rekommenderar regionstyrelsen att:

- Se över om användaren med behörighet till samtliga fyra identifierade områdena i leverantörsfakturerkedjan verkligen behöver alla dessa (enligt uppgift i samband med sakgranskning ska detta redan vara hanterat).
- Se över rutinerna för resor samt kurs- och konferenskostnader och om dessa behöver stärkas med att, exempelvis, kontrolleras manuellt.

Intern kontroll i hantering av bisysslor

Bakgrund

Syftet med granskningen har varit att bedöma om Region Västmanland hanterar bisysslor i enlighet med gällande regelverk och regionens riktlinjer/policy med en tillräcklig intern kontroll inom regionstyrelsen med förvaltningarna Västmanlands sjukhus (VS), Primärvård, psykiatri och habiliteringsverksamhet (PPHV), Verksamhets- och ledningsstöd (VLS) samt Regionstyrelsens förvaltning (Regionkontoret).

Resultat

Efter genomförd granskning är den sammanfattade bedömningen att den interna kontrollen avseende hantering av anställdas bisysslor inte är helt tillräcklig inom regionstyrelsen.

Bedömningen grundar sig på iakttagelser som gjorts inom respektive kontrollmål, vilka presenteras nedan. En bristande hantering kan innebära att förtroendeskadliga bisysslor inte uppmärksammas. Bristfällig hantering av anställdas bisysslor kan inverka på förtroendet för verksamheten.

Kontrollmål	Kommentar
<i>Det finns ett ändamålsenligt regelverk rörande anställdas eventuella bisysslor.</i>	Uppfyllt: Region Västmanland har framtagna styrande dokument avseende bisysslor såsom riktlinjer för bisyssla, stöd till chefer vid bedömning av bisyssla samt blankett för anmälan av bisyssla. Samtliga dokument revideras under granskningsperioden och beräknas vara klara hösten 2017.
<i>Regelverket för anställdas bisysslor efterlevs.</i>	Ej uppfyllt: Enligt intervjuer finner vi att det finns vissa brister i efterlevnaden av att anmäla bisyssla. Det verifieras även av insamling av blanketter för bisyssla där enbart 27 % av de efterfrågade blanketterna erhållits. Mindre än hälften av de 25 erhållna blanketterna är korrekt ifyllda med samtlig efterfrågad information. Av de 18 anmälda bisysslorna stämmer 16 överens med registrerat engagemang. Enkätundersökning visar att riktlinjerna till stor del är kända bland förvaltningarnas chefer men var femte chef känner inte till instruktionen för bedömningen av bisyssla.
<i>Det görs inga förtroendeskadliga utbetalningar kopplat till bisysslor.</i>	Ej uppfyllt: Utifrån genomförda stickprov kan vi konstatera att det förekommer utbetalningar till företag där de anställda har engagemang. De avvikelser vi har noterat är inte väsentliga till belopp men

vår bedömning är att det finns brister i tillämpningen av rutinerna vilket kan leda till förtroendeskada.

Rekommendationer

Med anledning av våra iakttagelser rekommenderar vi att regionstyrelsen tillser att:

- Hanteringen av bisysslor behöver förankras i organisationen både avseende medarbetare och chefer.
- Det säkerställs att anställda får information och regelbundna genomgångar av regelverket. Att anställda medvetengörs om sin skyldighet att anmäla bisysslor och lämna uppgifter.
- Det säkerställs att rutinen för anmälan av bisyssla vid medarbetarsamtalet fungerar, att det finns en fungerande rutin för medarbetare att anmäla bisyssla utanför medarbetarsamtalet samt att blanketten för anmälan av bisyssla är komplett ifylld.
- Följsamheten säkerställs genom regelbunden uppföljning.
- Prövning av bisyssla inkluderas i verkställighetsordning samt att den följs.

Samlad uppföljning av tidigare genomförda granskningar

Bakgrund

Regionens revisorer gör återkommande uppföljningar av genomförda granskningar. I detta uppdrag är utgångspunkten att ta ett större grepp och göra en samlad uppföljning av ett flertal granskningar genomförda under de senaste åren 2012-2015. På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Västmanland har PwC gjort en samlad uppföljning av tidigare genomförda granskningar i regionen. Uppföljningen har syftat till att besvara följande revisionsfråga:

- *Har Regionstyrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av den bedömning och de åtgärdsförslag som lämnats i genomförda granskningar?*

Resultat

Efter genomförd granskning är den sammanfattande bedömningen att regionstyrelsen i många avseenden vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av den bedömning och de åtgärdsförslag som lämnats i genomförda granskningar, men att det finns ett fortsatt utvecklings- och förbättringsarbete inom vissa delar.

De 12 granskningar som varit föremål för uppföljning omsluter många olika delar av regionens verksamhet. Flertalet av de granskningar som följts upp har varit av den karaktären att det inte går att bedöma arbetet inom granskningsområdet som färdigställt eller inte, eftersom det är ett ständigt pågående och levande arbete, exempelvis processer avseende jämlik vård eller vård på lika villkor. Andra områden som följts upp är mer konkreta, exempelvis förebyggande av mutor och oegentligheter och kollektivtrafiknämndens kontroll över intäktsflöden.

- *Vår övergripande bild utifrån intervjuer med berörda tjänstemän och genom dokumentgranskning är att de medskick och synpunkter som framkommer av revisionens granskningar i allra högsta grad beaktas och tas hänsyn till.*
- *Vår bedömning är att åtgärder har vidtagits i någon utsträckning för samtliga av de tolv revisionsgranskningar som följts upp inom ramen för denna samlade uppföljning.*
- *Utifrån vår trafikljusmodell bedömer vi de flesta av revisionens lämnade synpunkter och rekommendationer som gröna eller gula, d.v.s. att åtgärder vidtagits och implementerats alternativt är planerade eller i implementeringsfasen. Det ska dock noteras att det finns variationer mellan de områden som har erhållit gult (se respektive bedömning).*
- *Det finns i flera fall en frånvaro i styrelsens yttranden av konkreta åtgärder som styrelsen ämnar vidta.*
- *I arbetet med att fånga utvecklingen sedan genomförd granskning och vad som har genomförts av styrelsens beslutade åtgärder (såsom de formuleras i yttrandet till revisorerna) har vi noterat variationer i hur det går att följa vad som faktiskt har genomförts. Vår bedömning är återslag av verkställandet av åtgärder bör stärkas. Denna iakttagelse menar vi är viktig, då den rör verkställighet av styrelsens beslut.*

Samgranskning samverkansnämnden: Granskning av implementering av beslutade politiska viljeinriktningar inom Uppsala-Örebro-regionen

Bakgrund

Region Västmanlands revisorer har tillsammans med samtliga övriga revisionsgrupper som ingår i hälso- och sjukvårdsregion Uppsala-Örebro givit PwC i uppdrag att granska hur implementeringen av politiska viljeinriktningar fungerat. Granskningen har besvarat följande revisionsfråga: Har hälso- och sjukvårdsnämnden samt funktioner inom samverkansnämnden vidtagit åtgärder för att genomföra de rekommendationer som lämnats?

Resultat

Nationella riktlinjer utfärdade av Socialstyrelsen är ett stöd för dem som fattar beslut om hur resurserna ska fördelas inom hälso- och sjukvården. Dessa tas fram utifrån aktuell forskning och beprövad erfarenhet, och visar på nyttan och risker med olika åtgärder. Socialstyrelsens nationella riktlinjer förtydligas genom politiska viljeinriktningar som utfärdas av samverkansnämnden och fungerar som rekommendationer till landstingen/regionerna.

Syftet med viljeinriktningarna är dels att bidra till en mer likvärdig vård, dels vara ett ytterligare stöd i styrning och ledning av hälso- och sjukvården med öppna och systematiska prioriteringar. De enskilda landstingen/regionerna förväntas ta in de politiska viljeinriktningarna och rekommendationerna i budget- och planeringsprocesserna. I samband med samverkansnämndens beslut lämnas även rekommendationer till respektive landsting/region, specialitetsråd, samverkansnämndens utvecklingsgrupp/kunskapsstyrningsgrupp etc.

Efter genomförd granskning är vår samlade revisionella bedömning att regionstyrelsen samt funktioner inom samverkansnämnden i begränsad utsträckning vidtagit åtgärder för att genomföra de rekommendationer som lämnats i de fyra politiska viljeinriktningar antagna under åren 2015-2016.

Utifrån granskningens resultat rekommenderar vi regionstyrelsen att tydliggöra:

- Hur styrelsen på kort och lång sikt ska bidra till en sammanhållen kunskapsstyrning via insatser och förändringar inom den egna regionen
- Vilket ansvar styrelsen avser att ta för samordningen kring kunskapsstyrningen inom Uppsala-Örebro regionen
- Var samverkansnämndens mer allmänt hållna rekommendationer ska konkretiseras för att underlätta styrning, samordning och uppföljning.
- Hur återrapporteringen av arbetet med politiska viljeinriktningar till styrelsen kan utvecklas och förbättras
- Hur återrapporteringen till samverkansnämnden bör se ut för att underlätta samordning och identifiering av gemensamma utmaningar och utvecklingsområden inom Uppsala-Örebro regionen.

Temagranskning personalförsörjning – delrapport 1, sjukfrånvaro

Bakgrund

Revisorerna har utifrån sin risk- och väsentlighetsanalys funnit det relevant att under år 2017 granska regionstyrelsens arbete med personal- och kompetensförsörjning. Granskningen har omfattat tre delar:

- Sjukfrånvaro
- Personal- och kompetensförsörjning
- Chefsförsörjning

Dessa granskningar har presenterats i tre olika delrapporter.

Granskningens övergripande syfte är att besvara frågan om regionstyrelsen säkerställer en ändamålsenlig personalförsörjning. **I denna delrapport om sjukfrånvaron är syftet att besvara frågan om regionstyrelsens arbete för att förebygga och hantera sjukfrånvaron är ändamålsenligt.**

Resultat

Efter genomförd revision samt genomgång av samtliga kontrollmål gör vi den samlade bedömningen att regionstyrelsens arbete för att förebygga och hantera sjukfrånvaron till viss del är ändamålsenligt.

Denna bedömning gör vi utifrån följande ställningstaganden:

- Underlagen avseende sjukfrånvarorapporteringen behöver utvecklas vad avser att peka på samband och redovisa jämförelser exempelvis i förhållande till övertid och personalomsättning.
- Vår bedömning är att befintligt underlag avseende sjukfrånvarorapporteringen inte är tillräckliga för att göra analysen på regionnivå.
- Vi bedömer att det finns ett stort fokus och engagemang kring sjukfrånvarofrågan samt att ett antal åtgärder har vidtagits i syftet att minska sjukfrånvaron. Vi anser dock att det finns ett förbättringsutrymme vad gäller prioriteringen av resurser, till exempel avseende HR och Regionhälsan.
- Det sker ett löpande arbete med att ta del av goda exempel gällande arbetet med sjukfrånvaron via ledningsgrupper och andra chefsforum dock bedömer vi att det saknas ett strukturerat arbete kring att sprida goda exempel på regionövergripande nivå.
- Granskningen visar att det finns oklarheter kring de olika HR nivåernas uppdrag och roller vilket vi till stor del förklarar det förväntansgap som framkommer i intervjuer-

na. Uppdraget enligt verksamhetsplanen behöver konkretiseras och kommuniceras ut i organisationen.

- Rapportering sker till regionstyrelsen i förvaltningarnas delårs- och årsrapport avseende avvikelser i förhållande till de indikatorer som ställts upp för respektive mål. Dock anser vi att analyserna kring sjukfrånvarons utveckling behöver utvecklas.
- Vår granskning visar att regionstyrelsen har fattat beslut i syfte att minska sjukfrånvaron samt avsatt medel för genomförandet. Styrelsen har begärt och erhållit uppföljningar av specifika insatser. Uppföljning av aktuella indikatorer är tidsatta och ingår i den styrmodell som regionen tillämpar.

Med utgångspunkt från de iakttagelser och bedömningar som har framkommit i granskningen rekommenderar vi regionstyrelsen:

- Att införa ett ledningsinformationsstöd som möjliggör att sjukfrånvarostatistik samt övrig adekvat personalstatistik kan följas upp på ett enkelt sätt inom olika organisatoriska nivåer och därmed bidra till en effektiv analys av effekterna kring vidtagna åtgärder.
- Att de goda exempel som finns inom regionen på lokal nivå vad gäller lyckade åtgärder mot den ökande sjukfrånvaron samlas och görs tillgängliga för hela organisationen för att på så sätt bidra till en generell kunskapsspridning.
- Att analyserna kring sjukfrånvarons utveckling i samband med delårs- och årsrapport utvecklas.
- Att uppdraget för HR-funktionerna förtydligas kopplat till behoven på olika organisatoriska nivåer inom regionen samt klargöra vilka förväntningar som verksamheterna kan ställa avseende HR-stöd kopplat till sjukfrånvaro.

Temagranskning personalförsörjning – delrapport 2, personal- och kompetensförsörjning

Bakgrund

Revisorerna har utifrån sin risk- och väsentlighetsanalys funnit det relevant att under år 2017 granska regionstyrelsens arbete med personal- och kompetensförsörjning. Granskningen har omfattat tre delar:

- Sjukfrånvaro
- Personal- och kompetensförsörjning
- Chefsförsörjning

Dessa granskningar har presenterats i tre olika delrapporter.

Granskningens övergripande syfte är att besvara frågan om regionstyrelsen säkerställer en ändamålsenlig personalförsörjning. **I denna delrapport om personal- och kompetensförsörjning är syftet att besvara frågan om regionstyrelsens arbete med personal- och kompetensförsörjning är ändamålsenligt.**

Resultat

Efter genomförd revision samt genomgång av samtliga kontrollmål gör vi den samlade bedömningen att regionstyrelsens arbete med personal- och kompetensförsörjning till viss del är ändamålsenligt.

Denna bedömning gör vi utifrån följande ställningstaganden:

Kontrollmål	Kommentar
Sker en adekvat regionövergripande styrning och uppföljning vad gäller personal- och kompetensförsörjning?	Till viss del uppfyllt Det sker endast till viss del en adekvat regionövergripande styrning och uppföljning vad gäller personal- och kompetensförsörjning.
Genomförs behovs- och riskanalyser både på regionövergripande och på förvaltningsnivå vad gäller personal- och kompetensförsörjning?	Delvis uppfyllt Behovs- och riskanalyser genomförs till övervägande delar på förvaltningsnivå vad gäller personal- och kompetensförsörjning men inte på regionövergripande nivå.
Finns strategier och handlingsplaner som är kopplade till gjorda analyser?	Till viss del uppfyllt Det finns till viss del strategier och handlingsplaner som är kopplade till gjorda analyser avseende personal- och kompetensförsörjning på förvaltningsnivå.
Finns det en adekvat samverkan och ansvarsfördelning mellan regionstyrelsen och verksamhet-	Delvis uppfyllt Det finns en adekvat ansvarsfördelning mellan

erna vad gäller personal- och kompetensförsörjning?

regionstyrelsen och verksamheterna vad gäller personal- och kompetensförsörjning men det finns brister avseende hur samverkan mellan regionstyrelsen och verksamheterna fungerar.

Sker ett löpande arbete med att ta del av "best practice" gällande arbetet med personal- och kompetensförsörjning samt i vilken utsträckning sprids dessa erfarenheter inom regionens olika verksamhetsområden?

Ej uppfyllt

I nuläget finns inte system eller strukturer för att ta del av eller sprida "best practice" avseende personal- och kompetensförsörjning.

Föreligger en fungerande samverkan mellan Region Västmanland och externa aktörer för att säkerställa att en ändamålsenlig personal- och kompetens tillgodoses?

Uppfyllt

Det föreligger i allt väsentligt en fungerande samverkan mellan Region Västmanland och externa aktörer.

Erhåller verksamheterna ett adekvat stöd från HR-funktionen i arbetet med personal- och kompetensförsörjning?

Uppfyllt

Verksamheterna erhåller till övervägande del ett adekvat stöd från HR-funktionen i arbetet med personal och kompetensförsörjning.

Med utgångspunkt från de iakttagelser och bedömningar som har framkommit i granskningen rekommenderar vi regionstyrelsen:

- att ett årshjul för rapportering av personalfrågor införs som planerat i syfte att bidra till en tydligare struktur för *vad* som ska rapporteras *när* under ett verksamhetsår
- att ett strukturerat arbete med behovs- och riskanalyser införs på regionövergripande nivå avseende personal- och kompetensförsörjning.
- att tillse att uppdraget avseende framtagandet av en övergripande strategi för personal- och kompetensförsörjning slutförs snarast möjligt
- att chefers förutsättningar för att kunna behålla medarbetare ses över och förstärks
- att de synpunkter som framkommit i granskningen kopplat till brister i styrkulturen analyseras närmare och, vid behov, att adekvata åtgärder vidtas för att etablera en enhetlig och gemensam styrkultur inom regionen
- att åtgärder vidtas för att ytterligare förbättra HR-stödet med utgångspunkt från de behov som finns i förvaltningarna bl a utifrån en tillgänglighetsaspekt
- att redovisning av arbetet med personal- och kompetensförsörjning ges utrymme i regionens budget samt årsredovisning

Temagranskning personalförsörjning – delrapport 3, chefsförsörjning

Bakgrund

Revisorerna har utifrån sin risk- och väsentlighetsanalys funnit det relevant att under år 2017 granska regionstyrelsens arbete med personal- och kompetensförsörjning. Granskningen har omfattat tre delar:

- Sjukfrånvaro
- Personal- och kompetensförsörjning
- Chefsförsörjning

Dessa granskningar har presenterats i tre olika delrapporter.

Granskningens övergripande syfte är att besvara frågan om regionstyrelsen säkerställer en ändamålsenlig personalförsörjning. **I denna delrapport om chefsförsörjning är syftet att besvara frågan om regionstyrelsens arbete med chefsförsörjning är ändamålsenligt.**

Resultat

Efter genomförd revision samt genomgång av samtliga kontrollmål gör vi den samlade bedömningen att regionstyrelsens arbete med chefsförsörjning till övervägande del är ändamålsenligt.

Denna bedömning gör vi utifrån följande ställningstaganden:

Kontrollmål	Kommentar
Genomförs analyser över nuvarande och framtida behov vad gäller chefsförsörjning?	Delvis uppfyllt Vi bedömer att det delvis genomförs analyser över nuvarande och framtida behov vad gäller chefsförsörjningen kopplat till den chefsinventering som genomförts
Genomförs behovs- och riskanalyser både på regionövergripande- och på förvaltningsnivå vad gäller chefsförsörjning?	Delvis uppfyllt Vi bedömer att det delvis genomförs behovs- och riskanalyser på i huvudsak regionövergripande nivå avseende chefsförsörjning
Finns strategier och handlingsplaner som är kopplade till gjorda analyser avseende chefsförsörjning samt finns etablerade karriärvägar för medarbetare som önskar bli framtidens ledare?	Uppfyllt Vi bedömer att det finns strategier och handlingsplaner som är kopplade till gjorda analyser avseende chefsförsörjningen. Vi bedömer att ARUBA-modellen innehåller ett antal moment som sammantaget bidrar till att skapa

etablerade karriärvägar för medarbetare som önskar bli framtidens ledare.

Är regionens varumärke som arbetsgivare attraktivt ur ett chefsrekryteringsperspektiv?	Delvis uppfyllt Vi bedömer att regionens varumärke som arbetsgivare delvis är attraktivt ur ett chefsrekryteringsperspektiv
Finns adekvata förutsättningar för ledare inom verksamheterna?	Delvis uppfyllt Vi bedömer att det delvis finns adekvata förutsättningar för ledare inom verksamheterna
Erhåller verksamheterna ett adekvat stöd från HR-funktionen i arbetet med chefsförsörjning?	Uppfyllt Vi bedömer att verksamheterna till övervägande del erhåller ett adekvat stöd för HR-funktionen i arbetet med chefsförsörjning
Har åtgärder vidtagits och utveckling skett utifrån de brister och rekommendationer som lämnades i en granskning av chefsförsörjningen 2013?	Delvis uppfyllt Vi bedömer att åtgärder delvis har vidtagits och att en utveckling har skett utifrån de brister och rekommendationer som framkom i tidigare granskningen av chefsförsörjning

Med utgångspunkt från de iakttagelser och bedömningar som har framkommit i granskningen rekommenderar vi regionstyrelsen:

- att den chefsinventering som togs i fram i inledningen av år 2017 och som belyser de förutsättningar som chefer inom regionen arbetar under, fortsättningsvis genomförs årligen där bla eventuella riskområden särskilt uppmärksammas tillsammans med förväntade rekryteringsbehov
- att förutsättningarna för chefsrollen utvecklas i syfte att skapa förutsättningar för ett hållbart ledarskap över tid och att ohälsotalen för chefer blir föremål för en analys där adekvata åtgärder vidtas i syfte att reducera ohälsan bland chefer
- att en analys genomförs kring hur HR-stöd kan utvecklas så att chefsrollen i lämpliga delar kan avlastas, i synnerhet vad gäller chefers behov av stöd i bla komplexa personalärenden, för att skapa mer utrymme för ledning och styrning av den operativa verksamheten
- att granskningen från år 2013 tillsammans med aktuell granskning bildar underlag i det fortsatta arbetet med att förbättra chefers förutsättningar, en särskild

aspekt gäller behovet av en översyn vad gäller rollen som sektionsledare samt första linjens chef

- att arbetet med att stärka regionens varumärke som arbetsgivare avseende chefer ges särskilt fokus
- att informationen vad gäller pensionsavgångar i årsredovisningen vidareutvecklas till att även redovisa information om kommande pensionsavgångar avseende chefer

Temagranskning personalförsörjning – sammanfattande rapport

Bakgrund

Revisorerna har utifrån sin risk- och väsentlighetsanalys funnit det relevant att under år 2017 granska regionstyrelsens arbete med personal- och kompetensförsörjning. Granskningens övergripande syfte har varit att besvara frågan om regionstyrelsen säkerställer en ändamålsenlig personalförsörjning.

Resultat

Efter genomförd revision och genomgång av samtliga kontrollmål gör vi den sammanfattande bedömningen att regionstyrelsen delvis säkerställer en ändamålsenlig personalförsörjning.

Denna bedömning gör vi mot bakgrund av följande ställningstaganden:

Kontrollmål	Kommentar
Är regionstyrelsens arbete för att förebygga och hantera sjukfrånvaro ändamålsenlig?	Delvis uppfyllt Vi bedömer att regionstyrelsens arbete för att förebygga och hantera sjukfrånvaron till viss del är ändamålsenligt
Är regionstyrelsens personal- och kompetensförsörjning ändamålsenlig?	Delvis uppfyllt Vi bedömer att regionstyrelsens arbete med personal- och kompetensförsörjning till viss del är ändamålsenligt
Är regionstyrelsens arbete med chefsförsörjning ändamålsenligt?	Uppfyllt Vi bedömer att regionstyrelsens arbete med chefsförsörjning till övervägande del är ändamålsenligt

Revisorernas verksamhet under 2017

Revisorernas uppdrag och arbetsmodell

Regionen är en politiskt styrd organisation med ett demokratiskt beslutsfattande. Vart fjärde år provas regionfullmäktiges ansvar genom de allmänna valen. Under mandatperioden provar regionfullmäktige varje år, i sin roll som medborgarföreträdare, ansvarstagandet för dem som har till uppdrag att genomföra verksamhet på fullmäktiges uppdrag. Fullmäktiges instrument för granskning och kontroll är de förtroendevalda revisorerna, som granskar verksamheten och provar ansvarstagande samt lämnar ett uttalande om detta till fullmäktige. Revisorerna granskar

- Om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt
- Om räkenskaperna är rättvisande
- Om den interna kontrollen är tillräcklig

Revisorerna måste göra aktiva val av granskningsinsatser och detta görs i planeringsprocessen. Utgångspunkten i detta är fullmäktiges mål, där revisorerna i sin risk- och väsentlighetsanalys identifierar hinder för att fullmäktiges mål kan uppfyllas. I denna analys bedöms hur allvarliga och troliga dessa händelser är. En rapport tas fram som underlag för riskbedömningen. Baserat på denna analys, tidigare granskningar, revisorernas kännedom om organisationen mm beslutar revisorerna vilka granskningar som skall genomföras under varje revisionsår. Obligatoriskt är att granska delårsbokslutet och årsredovisningen. Varje år genomförs förutom dessa två granskningar mellan 10-15 övriga granskningar av verksamheten inom regionen.

I genomförandet av granskningarna använder revisorer i huvudsak de sakkunniga biträdena vilka upphandlas. PwC innehar uppdraget som sakkunnigt biträde. Granskningarna bygger på insamling av tillräckliga och ändamålsenliga fakta, iakttagelser, analys och värdering. Revisorerna har alltid rätt att få de uppgifter de behöver för att kunna göra sin granskning. Faktaavstämning (sakgranskning) sker med de granskade för att undvika sakfel och missförstånd.

Resultatet av granskningarna överlämnas till revisorerna som bedömer resultatet och tar ställning till hur resultatet skall vägas in vid bedömningen i ansvarsfrågan. Resultatet redovisas vanligtvis i en granskningsrapport som tillsammans med revisorernas bedömning (missiv) översänds till granskad nämnd/styrelse för yttrande över granskningen, vilka åtgärder som nämnden/styrelsen kommer att göra med anledning av det som framkommit i granskningen.

Revisionsprocessen avslutas med att sammanfatta årets granskningar, analyser och bedöma resultatet och göra en samlad prövning av ansvarstagandet. Revisorerna bedömer om anmärkning skall riktas och om ansvarsfrihet skall tillstyrkas eller avstyrkas. Den slutliga ansvarsbedömningen görs av regionfullmäktige.

Revisionsmöten och överläggningar med fullmäktiges presidium och representanter från regionstyrelsen och regionledning

Revisorerna har haft 9 revisionsmöten under 2017. Under året har överläggning med fullmäktiges presidium skett och representanter från revisionen har deltagit vid samtliga fullmäktigemöten under 2017. Träffar har under året skett med Landstingsstyrelsens presidium och landstingsdirektör.

Utöver dessa kontakter har följande tjänstemän bjudits in till revisionsmöten för att information och dialog:

- Besök av Fredrik Holst och Nils-Eric Gustavsson
- Besök av Håkan Wittgren, sjukhusdirektör
- Besök av IT-direktör Lars Öhman, Jan Hallberg, administrativ direktör/säkerhetsansvarig, Mikael Patriksson, informationssäkerhetssamordnare, samt Hans Löhman, säkerhetsstrateg.
- Besök av Maria Linder, regionutvecklingsdirektör

Gemensam konferens med revisorerna i Region Örebro län

I oktober 2017 genomfördes en gemensam konferens med revisorerna i Region Örebro län.

Ämnen som behandlades var bl a omvärldsspaning och den nya tekniken; framtidens utmaningar inom hälso- och sjukvården; framtidens läkare; samverkan mellan regionen och EU; samarbeten över kommun/regiongränser, vad är tillåtet?

Värd för länsrevisionskonferens Västmanland

Revisorerna i Region Västmanland stod värd och arrangerade länsrevisionskonferensen för förtroendevalda revisorer i länets kommuner och regionen. Konferensen ägde rum i Västerås den 7 september.

Ämnen var utveckling av god revisionssed, effektiviseringsbehovet inom offentlig sektor och krisberedskap.

Övrigt

- Ordförande och vice ordförande har deltagit i två kundråd arrangerade av PwC för landstings-/regionrevisorerna.
- Ett par av revisorerna deltog i en kundkonferens för landsting/regioner som anordnades av Region Östergötland och PwC i Linköping i maj 2017. Ämnen var bl a drivkraft för hållbar utveckling och livskvalitet; en kultur för patientsäkerhet; En Kultur för förbättring; nya lagregler inom upphandling; och digitaliseringens möjligheter inom vården.
- Ett par av revisorerna har deltagit i träff för de förtroendevalda revisorerna i sjukvårdsregionen Örebro-Uppsala i Falun september 2017. Ämnen som behandlades var bl a samverkansnämndens arbete; kunskapsstyrning inom sjukvårds-

regionen; utbildning- och kompetensförsörjning i sjukvårdsregionen; gemensam granskning av implementering av politiska viljeinriktningar; intern kontroll – en del i landstingets ledningssystem; samt forskningsperspektiv på implementering inom hälso- och sjukvård.

Västerås 2018-04-06

		
Hans Strandlund	Elisabeth Löf	Hans Petersson
Ordförande	1:e vice ordförande	2:e vice ordförande
Regionens revisorer	Regionens revisorer	Regionens revisorer